

Persbericht

Jaarverslag Unia toont stijging in vragen om bijstand

Onder embargo tot 25/06/2024

Contact: Anne Salmon (zij/haar) • +32(0)2 212 31 00 • anne.salmon@unia.be

Unia constateert een toename van vragen om bijstand van burgers, zo staat te lezen in het jaarverslag dat het gelijkheidsorgaan vandaag publiceerde. Deze vragen om bijstand vertegenwoordigen nu 43% van alle meldingen.

Unia waarschuwt ook voor de risico's van discriminatie door de toenemende digitalisering en het gebruik van artificiële intelligentie (AI). *"De digitalisering van onze samenleving is onomkeerbaar, maar kan alleen positief zijn als die goed gereguleerd wordt en er maatregelen komen om mogelijke negatieve effecten op kwetsbare groepen te compenseren"*, aldus Els Keysman, directeur van Unia.

Unia ondersteunt burgers

In 2023 ontving Unia 6.706 meldingen, waarbij het aantal verzoeken om bijstand toenam. Deze zijn gestegen van 34% in 2019 naar 43% in 2023, het hoogste percentage in 5 jaar. Deze verzoeken vereisen nauwlettender opvolging omdat de melder actieve interventie verwacht.

Tweede in de rij staan vragen om informatie (39%), gevolgd door 'eenvoudige meldingen' en 'autosaisines' (= gevallen waarin Unia uit eigen beweging een dossier opent, bijvoorbeeld na ernstige incidenten in de media of gemeld door partners).

De meldingen hebben geleid tot het openen van 1.704 dossiers. Unia opent een dossier wanneer de melder een 'vraag naar bijstand' heeft onder de vorm van een concreet individueel advies of een andere

tussenkoms van Unia, bij herhaalde overtredingen of wanneer er sprake is van strafbare uitspraken of daden.

Het grootste aantal dossiers dat Unia opende, ging over het domein Werk, met 591 dossiers (35%), gevolgd door Goederen en diensten (21%) en Samenleving en Onderwijs.

Meer dan de helft van de geopende dossiers betrof gevallen van racisme of discriminatie op basis van handicap (zie grafiek onderaan).

Een impactvolle psychosociale en juridische bijstand

Unia biedt psychosociale en juridische bijstand en kan indien nodig ook samen met de melder naar de rechter stappen. Tussen 2009 en 2019 behaalde Unia in bijna 70% van de arbeidsgerelateerde dossiers waarin het als burgerlijke partij optrad naast het slachtoffer een positieve uitkomst, vergeleken met slechts 33% bij individueel optreden (studie van de Universit  UCLouvain Saint-Louis Brussel).

In 2023 won Unia bijvoorbeeld in een [rechtszaak tegen de openbaarvervoermaatschappij De Lijn](#), samen met 4 rolstoelgebruikers, en in een andere zaak over het [ontslag van een persoon met tandproblemen](#).

Unia benadrukt echter het belang van dialoog en onderhandelde oplossingen. In 2023 wist Unia meer dan 600 gegrond verklaarde dossiers buiten de rechtbank op te lossen.

Het ontwikkelen van jurisprudentie voor verbeterde bescherming

Met doelgerichte juridische procedures speelt Unia een actieve rol in het vormen van rechtspraak met aanzienlijke maatschappelijke impact.

Afgelopen jaar stelde Unia zich burgerlijke partij in diverse [rechtszaken over cyberhaat](#), gerelateerd aan activisten of extreemrechtse bewegingen, zoals in de zaak 'Schild en Vrienden'.

“Unia waardeert het dat rechters in hun uitspraken expliciet benoemen dat de voortdurende en consistente verspreiding van haatdragende boodschappen een klimaat scheppen van polarisatie, angst en haat. Deze haatboodschappen moeten worden beschouwd als een vorm van psychologisch geweld en een bedreiging voor de integriteit van de betrokken personen”, analyseert Els Keytsman.

De toenemende digitalisering en AI leiden tot discriminatie

Unia wil vermijden dat maatregelen voor een duurzame transitie en de inzet van kunstmatige intelligentie zorgen voor ongelijkheid. Ook de digitale kloof is een prioriteit voor Unia.

Enkel online een medische afspraak kunnen maken, je treinticket uitsluitend kunnen kopen via een app op je telefoon of een betaalterminal, online bankieren, een menu bekijken via een QR-code... Allemaal situaties die discriminatie kunnen veroorzaken die vaak niet als zodanig door burgers wordt herkend. Uiteindelijk loopt een belangrijk deel van de bevolking risico op uitsluiting.

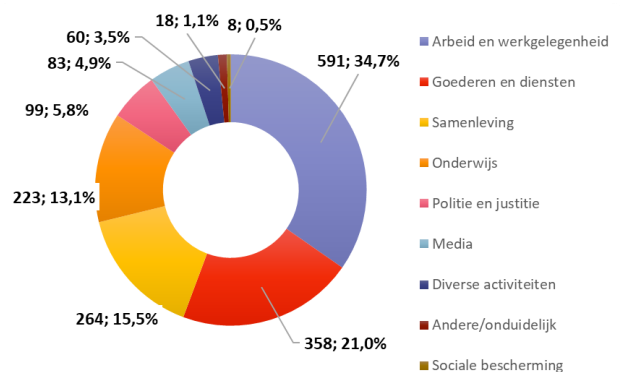
Unia werkt hierrond nauw samen met partners op het terrein en trekt met hen aan de alarmbel. Samen met equal.brussels, het Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting, Lire & Ecrire,... deed Unia aanbevelingen. Of het nu gaat om het dossier van de scancars in Brussel, in haar verkiezingsmemorandum of in beleidsadviezen, Unia eist dat [alle publieke en private diensten toegankelijk zijn](#) via verschillende modaliteiten, zonder extra kosten voor de gebruiker, en niet uitsluitend online.

Unia in de komende legislatuur

Unia heeft [74 aanbevelingen](#) uitgewerkt en staat klaar om met haar expertise toekomstige coalitiepartners bij te staan in de strijd tegen discriminatie en het bevorderen van gelijkheid.

“Een bezorgdheid kunnen we niet negeren. In het programma van bepaalde politieke partijen staat de intentie om Unia te ontmantelen. Dit staat in schril contrast met nieuwe Europese richtlijnen die onlangs zijn ingevoerd om de onafhankelijkheid, bevoegdheden, mandaat en middelen van gelijkheidsorganen te versterken. Op dit moment voldoet Unia aan deze richtlijnen. Daarom verwachten we van de partijen die betrokken zullen zijn bij de regeringsonderhandelingen dat ze dit scenario zullen afwijzen”, aldus Els Keytsman.

Geopende dossiers 2023 – per domein (n=1704)

Geopende dossiers 2023 – per beschermd criterium (n=1730)

